

Sygn. akt I C 2092/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Wrocław, dnia 13 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu, Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Piotr Jarmundowicz

Protokolant: Błażej Łój

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2014 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.

przeciwko (...) Publicznemu Szpitalowi (...) we W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) Publicznego Szpitala (...) we W. na rzecz strony powodowej (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. kwotę 174 466,35 zł. (sto siedemdziesiąt cztery tysiące czterysta sześćdziesiąt sześć zł. 35/100) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od:

324 zł od dnia 2 maja 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.

8350,99 zł od dnia 7 maja 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,

324 zł od dnia 7 maja 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,

4875,12 zł od dnia 9 maja 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,

13183,56 zł od dnia 12 maja 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,

391,39 zł. od dnia 16 maja 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,

2479,68 zł od dnia 16 maja 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,

1460,59 zł od dnia 16 maja 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,

3499,20 zł od dnia 20 maja 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,

9645,91 zł. od dnia 21 maja 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,

324 zł od dnia 21 maja 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,

199,80 zł od dnia 26 maja 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,

797,04 zł od dnia 26 maja 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,

324 zł od dnia 29 maja 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,

15180,48 zł od dnia 30 maja 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,
2300,40 zł od dnia 30 maja 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,
199,80 zł od dnia 3 czerwca 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,
874,80 zł od dnia 3 czerwca 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,
6507,43 zł od dnia 5 czerwca 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,
523,80 zł od dnia 9 czerwca 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,
4612,50 zł od dnia 9 czerwca 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,
4827,60 zł od dnia 9 czerwca 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,
6036,12 zł od dnia 11 czerwca 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,
324 zł od dnia 13 czerwca 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,
6186,24 zł od dnia 13 czerwca 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,
11088,79 zł od dnia 18 czerwca 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,
17036,78 zł od dnia 20 czerwca 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,
199,80 zł od dnia 20 czerwca 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,
3196,80 zł od dnia 24 czerwca 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,
518,40 zł od dnia 24 czerwca 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,
8235,43 zł od dnia 1 lipca 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,
405 zł od dnia 1 lipca 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,
16848 zł od dnia 4 lipca 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,
13928,22 zł od dnia 10 lipca 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,
7567,56 zł od dnia 15 lipca 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,
1689,12 zł od dnia 17 lipca 2013 r. do dnia 13 marca 2014 r.,

II. zasądzoną w punkcie I kwotę rozkłada na 10 rat, w tym 9 rat po 19 385,15 zł. każda i 10 ratę stanowiącą odsetki ustawowe zasądzone w pkt. I wyroku, płatne miesięcznie do 10 dnia każdego miesiąca, poczynając od następnego miesiąca po miesiącu, w którym tenże wyrok się uprawomocni, z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat,

III. oddala dalej idące powództwo,

IV. zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 13 072,85 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. wystąpiła z żądaniem wydania nakazu zapłaty postępowaniu upominawczym, domagając się zasądzenia od strony pozwanej (...) Publicznego Szpitala (...) we W. kwoty 174 466,35 zł. wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwot i dat w sposób szczegółowo opisany w pozwie.

Uzasadniając żądanie pozwu strona powodowa wskazała, że w ramach prowadzonej działalności leczniczej strona pozwana zawarła ze stroną powodową w dniu 10 grudnia 2012 r. umowę nr (...) – (...), przedmiotem której była dostawa produktów farmaceutycznych. Sprzedaż asortymentu odbywała się na podstawie zamówień strony pozwanej i dowodów dostawy towarów. Strona powodowa dostarczyła stronie pozwanej zamówiony towar, który został odebrany. Za sprzedany towar strona powodowa wystawiła oraz doręczyła stronie pozwanej faktury VAT. Strona pozwana nie zapłaciła należności wynikających z tych faktur. W związku z brakiem zapłaty strona powodowa, działając na podstawie § 10 umowy, wniosła do strony pozwanej o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego, wzywając jednocześnie do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem. Mediacja nie przyniosła rezultatów, zaś strona pozwana w dalszym ciągu nie uregulowała należności strony powodowej. Z tych względów, zdaniem strony powodowej żądanie pozwu jest uzasadnione.

Uzasadniając żądanie zapłaty odsetek ustawowych strona powodowa powołała się na postanowienia art. 481 k.c.

Ponadto strona powodowa wniosła o zwrot kosztów postępowania mediacyjnego.

W dniu 15 października 2013 r. Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodny z żądaniem pozwu.

Nakaz zapłaty został doręczony stronie pozwanej w dniu 24 października 2013 r. W dniu 7 listopada 2013 r. strona pozwana wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty zaskarżając go w całości oraz wnosząc o rozłożenie dochodzonej należności na 10 rat licząc od ostatniego dnia miesiąca, w którym uprawomocni się wyrok oraz o nieobciążenie kosztami procesu (k. 188 – 191).

Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie strona powodowa wskazała, że nie jest w stanie dokonywać jednorazowych spłat bez udziału pomocy publicznej, tylko z kwot otrzymywanych na leczenie pacjentów w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia. Strona powodowa była wielokrotnie informowana o odroczeniu kierowania pozwów o zapłatę. Strona pozwana zarzuciła, iż pomimo tego strona powodowa domaga się zapłaty natychmiastowej nie wyczerpując nawet toku mediacyjnego, jak i nie próbując rozstrzygnięcia sporu w drodze rokowań.

Strona pozwana wskazała, że szpital jest w bardzo trudnej sytuacji finansowej, nie może jednak upaść, lecz ma obowiązek leczyć ludzi bez zapewnienia ze strony państwa wystarczających środków na ten cel. Strona pozwana wskazała, że przychód szpitala jest w przeważającej mierze określony przez kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia. Strata szpitala z lat poprzednich wynosi obecnie 104 851 311,00 zł. a zobowiązania wynoszą 123 183 805,00 zł. Brak jest możliwości zbycia aktywów na potrzeby procesu. Strona pozwana wskazała także, że źródłem jej złej sytuacji są także wykonane ponad limity usługi medyczne, które nie zostały opłacone. Sytuacja finansowa nie pozwala odłożyć nawet przysłowiowej złotówki, przy jednoczesnym obowiązku leczenia pacjentów, nawet w sytuacji gdy nie otrzymuje się za to wynagrodzenia z NFZ.

W ocenie strony pozwanej rozłożenie na raty nie spowoduje ujemnych konsekwencji dla powoda albowiem strona pozwana jako publiczny zakład opieki zdrowotnej nie ma zdolności upadłościowej, a w przypadku likwidacji za zobowiązania odpowiada organ założycielski. Oznacza to, że strona powodowa nie będzie ponosiła ryzyka niewypłacalności strony pozwanej, w przypadku rozłożenia świadczenia na raty, a pozwanej pozwoli to na kontynuowanie statutowej działalności, bez zagrożenia dla zdrowia i życia pacjentów.

Postanowieniem z dnia 4 grudnia 2013 r. Sąd skierował strony do postępowania mediacyjnego (k. 210).

Pismem z dnia 9 grudnia 2013 r. (k. 216) strona powodowa nie wyraziła zgody na mediację.

Pismem z dnia 27 grudnia 2013 r. (k. 233 – 235) strona powodowa podtrzymała żądanie pozwu, wskazując iż nie zgadza się na rozłożenie kwoty dochodzonej pozwem na raty i na nieobciążenie strony pozwanej kosztami procesu. Zdaniem strony powodowej nie są spełnione przesłanki rozłożenia na raty kwoty dochodzonej pozwem albowiem strona pozwana nie wykazała aby była w trudnej sytuacji finansowej. Strona powodowa wskazała, że strona pozwana przedstawiła dokumenty finansowe jedynie za rok obrotowy 2012. Przemilczenie wyników finansowych za kolejne pięć kwartałów może mieć właśnie związek z tym, iż w tych kwartałach sytuacja finansowa jednostek służby zdrowia ulega relatywnej poprawie. Ponadto strona powodowa zauważyła, że z bilansu sporządzonego za 2012 r. w sposób bezsprzeczny wynika, iż strona pozwana posiada wierzytelności krótkoterminowe w stosunku do podmiotów trzecich na kwotę 26 434 483,63 zł., w tym w większości w związku z kontraktami z NFZ. Oznacza to, że strona pozwana w krótkim czasie miała te środki uzyskać. Nie ma zatem żadnych podstaw do przyjęcia, że strona pozwana nie podołałaby poniesieniu kosztów procesu.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Publiczny Szpital (...)we W. jako zamawiający zawarł z wykonawcą - (...) Spółka z o.o. w W. w wyniku rozstrzygnięcia postępowania przetargowego umowę z 10 grudnia 2012 r., (...).

Przedmiotem umowy była dostawa przez wykonawcę na rzecz zamawiającego produktów farmaceutycznych.

Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy to jest do dnia 9 grudnia 2013 r.

Należności za dostarczone towary miały być przelewane wyłącznie na rachunek bankowy wykonawcy w terminie 90 dni po wykonaniu każdej sukcesywnej dostawy licząc od dnia doręczenia zamawiającemu dokumentów rozliczeniowych, to jest prawidłowo wystawionej faktury oraz kopii zamówienia podpisanego przez osobę wskazaną w umowie.

Strony poddały wszelkie spory wynikłe z tych umów pod rozstrzygnięcie w drodze mediacji oraz oświadczyły, że skierowanie sporu na drogę sądową bez wyczerpania trybu postępowania mediacyjnego będzie traktowane jako przedwczesne wytoczenie powództwa.

W toku realizacji umowy strony zawarły dwa aneksy.

Dowód:

umowa nr (...) z 10 grudnia 2012 r., k. 10 – 23,

aneks nr (...) z dnia 13 grudnia 2012 r. k. 23 verte,

aneks nr (...) z dnia 19 grudnia 2012 r. k. 24 – 26,

W ramach realizacji umowy strona pozwana. dostarczyła na rzecz strony pozwanej, zgodnie z zamówieniami, materiały medyczne oraz środki farmaceutyczne o łącznej wartości 174 466,35 zł.

Strona powodowa wystawiła stronie pozwanej 36 faktur VAT dotyczących dostarczonych towarów, a faktury i towary zostały przez Szpital odebrane.

Dowód:

faktury VAT, zamówienia, potwierdzenia, k. 27 – 161,

Wobec braku zapłaty za dostarczony towar, strona powodowa w piśmie z dnia 7 czerwca 2013 r. wezwała stronę pozwaną do zapłaty. Wezwanie okazało się bezskuteczne. Jednocześnie strona powodowa wezwała stronę pozwaną do przeprowadzenia mediacji.

W dniu 18 lipca 2013 r. odbyło się w obecności mediatora J. M. posiedzenie mediacyjne, które zakończyło się nie zawarciem ugody.

Koszty postępowania mediacyjnego wyniosły 731,85 zł. i zostały w całości opłacone przez stronę powodową.

Dowód:

wezwanie do zapłaty i do przeprowadzenia postępowania mediacyjnego wraz z potwierdzeniem nadania i zestawieniem faktur VAT k. 161 – 163,

pismo strony pozwanej z dnia 12 czerwca 2013 r. oraz pismo strony powodowej z dnia 21 czerwca 2013 r. k. 164 – 165,

protokół z przeprowadzonego postępowania mediacyjnego w dniu 18 lipca 2013 r. k. 166 – 167,

faktura VAT z dnia 18 lipca 2013 r. oraz potwierdzenie zlecenia przelewu i wyciąg z rachunku bankowego strony powodowej k. 168 – 170,

(...) Publiczny Szpital (...) we W. - udziela świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie umów zawieranych z Narodowym Funduszem Zdrowia.

W połowie 2012 r. zmienił się zarząd strony pozwanej, który wdrożył plan restrukturyzacji szpitala. Na skutek podjętych działań sanacyjnych w 2013 r. strona pozwana przestała generować straty finansowe.

Strona pozwana zawiera ze swoimi wierzycielami ugody, z których się wywiązuje. Aktualnie nie są prowadzone wobec strony pozwanej egzekucje komornicze.

Na dzień orzekania nie zostały jeszcze sporządzone dokumenty finansowe za cały rok 2013.

Na dzień 31 grudnia 2012 r. strona pozwana wykazała stratę w wysokości 3 049 355,03 zł.

W roku 2011 r. wartość niesfinansowanych świadczeń zdrowotnych przez Narodowy Fundusz Zdrowia wyniosła 8 472 157,94 zł.

Do chwili obecnej wartość zobowiązań strony pozwanej przekracza 100 000 000 zł.

Dowód:

rachunki zysków i strat, bilans, zestawienie, informacja, k. 198 – 204,

zeznania świadka Ł. R. e – protokół rozprawy z dnia 6 marca 2014 r. od 00:05:36 do 00:24:29 k. 236 – 237.

Sąd ustalił stan faktyczny w niniejszej sprawie na podstawie zaoferowanego przez strony materiału dowodowego.

Sąd w całości dał wiarę dokumentom złożonym przez stronę powodową w postaci umowy z dnia 10 grudnia 2012 r. oraz fakturom VAT, dokumentom zamówienia i dostawy towaru.

W ocenie Sądu brak było również podstaw do odmówienia wiarygodności pozostałym dokumentom złożonym przez obydwie strony sporu, gdyż żadna z nich nie podniosła zarzutów co do ich wiarygodności i autentyczności. Stąd na podstawie złożonych do akt dokumentów Sąd ustalił stan faktyczny w sprawie.

Sąd na podstawie złożonych do akt dokumentów w postaci bilansu, rachunku zysków i strat oraz zestawienia wartości świadczeń niesfinansowanych przez (...) Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia, jak również na podstawie zeznań świadka Ł. R. ustalił sytuację majątkową strony pozwanej.

W ocenie Sądu brak jest podstaw do odmówienia wiary powyższym dowodom, albowiem strona powodowa nie przedstawiła twierdzeń ani dowodów na ich potwierdzenie, które pozwoliłyby na poważenie wiarygodności zeznań świadka i dokumentów finansowych strony pozwanej. Jednocześnie w ocenie Sądu świadek Ł. R. wyjaśnił w sposób przekonujący okoliczność posłużenia się przez stronę pozwaną dokumentami finansowymi obrazującymi sytuację finansową strony pozwanej za rok 2012 w celu wykazania aktualnej sytuacji strony pozwanej.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie nie było sporu między stronami co do wysokości dochodzonej pozwem należności. Spór dotyczył wyłącznie możliwości rozłożenia na raty żądanej przez stronę powodową kwoty.

Niewątpliwie strona pozwana była zobowiązana do zapłaty za zamówiony i dostarczony przez stronę powodową towar na podstawie umowy z dnia 10 grudnia 2012 r. Wobec braku zapłaty żądanie pozwu należy uznać za w pełni uzasadnione.

Z tego względu wobec nie budzących wątpliwości okoliczności dotyczących braku zapłaty przez stronę pozwaną stronie powodowej należności za dostarczony towar, należało orzec jak w pkt. I sentencji wyroku.

Zgodnie z art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia.

Powyższy przepis zawiera szczególną zasadę wyrokowania, określaną jako „moratorium sędziego”. Według judykatury, rozkładając zasądzone świadczenia pieniężne na raty, sąd nie może - na podstawie art. 320 - odmówić przyznania wierzycielowi żądanych odsetek za okres do dnia wydania wyroku zasądzającego świadczenie; rozłożenie zasądnego świadczenia na raty ma jednak ten skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratałnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego - zasada prawna z dnia 22 września 1970 r., III PZP 11/70, OSNC 1971, nr 4, poz. 61).

W niniejszej sprawie Sąd uznał, że zachodzą podstawy, aby uwzględnić wniosek strony pozwanej o rozłożenie na raty zasądnego świadczenia. Dokonując rozstrzygnięcia w tym zakresie Sąd uwzględnił aktualną trudną sytuację finansową strony pozwanej. Z analizy dowodów w postaci rachunków zysków i strat, bilansów, zestawień i informacji oraz zeznań świadka Ł. R. wynikało, że (...) Publiczny Szpital (...) we W. - udziela świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie umów zawieranych z Narodowym Funduszem Zdrowia. Sąd miał na uwadze, że pozwany szpital nie może wydatkować środków pieniężnych uzyskiwanych z kontraktu z NFZ pomijając potrzeby bieżące związane z funkcjonowaniem szpitala. W tej sytuacji nierealnym byłoby spełnienie przez stronę pozwaną od razu i w pełnej wysokości zasądnego świadczenia bez uszczerbku dla prowadzonej przez szpital działalności leczniczej. Podkreślić jednocześnie należało, że jak wynikało z ustaleń Sądu w 2012 r. zmienił się zarząd strony pozwanej, który wdrożył plan restrukturyzacji szpitala. W dalszym ciągu jednak zobowiązana jest do spłaty zaległego wielomilionowego długu z lat poprzednich. Wychodząc zatem naprzeciw podejmowanych przez pozwanego szpitala działaniom sanacyjnym, Sąd uznał za zasadny zgłoszony przez stronę pozwaną wniosek o rozłożenie na raty zasądnego w punkcie I wyroku świadczenia. W konsekwencji Sąd tak rozłożył na raty zasądzone świadczenie, by nie pozbawić strony pozwanej środków bieżących, a jednocześnie uwzględnić interes strony powodowej, dla którego krzywdzące byłoby rozłożenie świadczenia na wieloletnie raty. Dlatego Sąd rozłożył na 10 rat kwotę dochodzoną pozwem, mając na uwadze twierdzenia świadka Ł. R., z których wynika, iż pozwany szpital jest w stanie wygospodarować środki na spłatę rat w wysokości ustalonej w pkt. II wyroku.

Sąd miał nadto na uwadze, że rozłożenie zasądnego świadczenia na raty na podstawie art. 320 k.p.c. ma ten skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratałnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat. Z uwagi na powyższe Sąd zasądzoną w punkcie I kwotę rozłożył na 10 rat, w tym 9 rat po 19

385,15 zł każda i 10 ratę stanowiącą odsetki ustawowe zasądzone w punkcie I wyroku, płatne miesięcznie, do 10 dnia każdego miesiąca, poczynając od następnego miesiąca, po miesiącu w którym wyrok się uprawomocni, z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat.

Jednocześnie mając na uwadze, że żądanie strony powodowej odnośnie zasądzenia dochodzonego roszczenia w formie jednorazowej spłaty, a także w zakresie odsetek za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat nie zostało w uwzględnione, Sąd oddalił dalej idące powództwo strony powodowej, o czym orzekł jak w punkcie III wyroku.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów procesu znajduje uzasadnienie w art. 100 k.p.c. w związku z § 6 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu w związku z art. 98¹ § 2 k.p.c.

W niniejszej sprawie roszczenie strony powodowej zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części. Pozwoliło to Sądowi na zastosowanie normy art. 100 k.p.c. i obciążenie całością kosztów strony pozwanej. W tym miejscu należy wskazać, iż Sąd nie znalazł podstaw do nieobciążania strony pozwanej kosztami procesu. Wystąpienie na drogę postępowania sądowego przez stronę powodową było niezbędne z uwagi na brak dobrowolnej zapłaty należności wynikających z faktur oraz brakiem dojścia do ugody przed mediatorem. Z tego względu należy uznać, iż strona powoda była uprawniona do dochodzenia swoich praw na drodze postępowania sądowego. Jednocześnie sytuacja majątkowa strony pozwanej nie może stanowić podstawy do nieobciążenia jej kosztami procesu poniesionymi przez stronę powodową.

Z tych względów Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz strony powodowej całość poniesionych przez nią kosztów procesu, na które składa się: opłata sądowa w wysokości 8 724,00 zł., wynagrodzenie pełnomocnika – 3 600 zł., opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa – 17 zł. i koszty postępowania mediacyjnego – 731,85 zł.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd działając na podstawie powołanych wyżej przepisów orzekł jak w pkt. IV sentencji wyroku.